

Aan het College van burgemeester en Schepenen
Ter attentie van de dienst Bevolking

Aan de informaticafirma's

Uw contactpersoon Stefan Van de Venster	T 02 518 21 74	Uw referentie	Bijlagen 1
E-mail IPIB-ExterneBetrekingen@rrn.fgov.be	F 02 518 25 74	Onze referentie III/4349032	Brussel 27 januari 2023

Onderrichtingen voor het bijhouden van de informatiegegevens in het Rijksregister van de natuurlijke personen. - IT003 : Bepaling van de hoofdverblijfplaats - Nieuwe codes voor de procedure van ambtshalve inschrijving.

Mevrouwen,
Mijne heren,

In het IT003 met betrekking tot de bepaling van de hoofdverblijfplaats worden twee nieuwe codes voorzien voor de registratie van het voorstel tot ambtshalve inschrijving (code 10) en de beslissing ter zake (code 11).

De wijziging komt voort uit de noodzaak om deze twee stappen in de procedure van de ambtshalve inschrijving door het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege vast te leggen.

Het doel is ook om betrouwbare statistieken te verkrijgen over ambtshalve inschrijvingen, zowel op gemeentelijk als op nationaal niveau, vergelijkbaar met wat er bestaat voor de afvoeringen van ambtswege.

De creatie van een code "Voorstel tot ambtshalve inschrijving" zal gemeenten bovendien in staat stellen hun bevolkingsregisters en de lopende onderzoeken van woonvaststelling beter te beheren (bijvoorbeeld indien twee gemeenten betrokken zijn).

* * *

Door de creatie van deze twee nieuwe codes wordt het formaat van de bijwerkingsstructuur aangepast: de codes die voorheen in 1 cijfer werden ingevoerd, moeten voortaan in 2 cijfers worden ingevoerd.

Een niet beheergemeente zal de codes betreffende de procedure van ambtshalve inschrijving kunnen bijwerken na invoering van een IT005 in het/de betrokken dossier(s).

Als bijlage vindt u de aangepaste versie van de onderrichtingen voor de bijwerking van het IT003 in het Rijksregister.

De aanpassingen aan de programma's van het Rijksregister worden operationeel op dinsdag 14 februari 2023, en zijn actief voor de bijwerkingen vanaf 15 februari 2023.

* * *

Deze aanpassingen worden ingevoegd in de onderrichtingen voor het bijhouden van de informatiegegevens in het Rijksregister.

De laatste versie van de onderrichtingen, bijwerking per informatietype, kan geraadpleegd worden op de website van het Rijksregister:

<http://www.ibz.rrn.fgov.be/nl/rijksregister/reglementering/onderrichtingen/lijst-van-de-informatietypes/>.

Met hoogachting,

**Philippe
Moreau
(Signature)** Digitally signed by
Philippe Moreau
(Signature)
Date: 2023.01.30
16:29:53 +01'00'

Philippe Moreau,
Directeur-generaal a.i.

I.T. 003 - BEPALING VAN DE HOOFDVERBLIJFPLAATS

Inhoud

I.T. 003 - BEPALING VAN DE HOOFDVERBLIJFPLAATS	1
Hoofdverblijfplaats	2
Algemeenheden	2
Doel	3
Bestanddelen.....	3
Structuren.....	5
Controles	5
INREISVERBOD – CODE 06.....	6
Bestanddelen.....	6
Structuur.....	6
Controles	6
ONONDERBROKEN VERBLIJF – CODE 07	7
Structuur.....	7
Bestanddelen.....	7
Controles	7
Bijkomende controles in het IT031	7
VERMOEDELIIK OVERLEDEN – CODE 08.....	8
Structuur.....	8
Controles	8
VOORSTEL AFVOERING VAN AMBTSWEGE – CODE 09	9
Structuur.....	9
PROCEDURE VAN AMBTSHALVE INSCHRIJVING – CODE 10/11	10
Omschrijving van de nieuwe codes.....	10
Structuur.....	10
Controle.....	10

Hoofdverblijfplaats

Algemeenheden

- a. Krachtens artikel 8 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten moet de Minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort (of zijn gemachtigde) bij moeilijkheden of betwistingen in verband met het hoofdverblijf een beslissing nemen met betrekking tot het bepalen van de hoofdverblijfplaats.

De beslissing, die na onderzoek en volgens de procedure voorgeschreven in artikel 8 van de voormelde wet wordt genomen, wordt betekend aan de betrokken gemeentebesturen die de hun opgelegde inschrijvingen en schrappingen uitvoeren.

Als het onderzoek uitwijst dat een persoon zijn laatst bekende adres heeft verlaten zonder daar de vereiste aangifte van te hebben gedaan en dat de plaats waar hij gevestigd is, niet gevonden kan worden, neemt de Minister of zijn gemachtigde een beslissing tot schrapping van ambtswege uit de bevolkingsregisters, die aan de betrokken gemeente wordt betekend.

- b. Het college van burgemeester en schepenen kan beslissen tot de inschrijving van ambtswege of de schrapping van ambtswege op basis van de artikelen 8 en 9 van het koninklijk besluit van 19 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.
- c. Met toepassing van artikel 12, 5°, van het KB van 16 juli 1992 kan de afvoering van ambtswege van vreemde onderdanen gebeuren na een beslissing genomen overeenkomstig de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, die een einde stelt aan het verblijf of de vestiging of die het verlies vaststelt van het recht op of de machtiging tot verblijf of vestiging. In tegenstelling tot wat voorzien is in artikel 8, lid 2, van het KB van 16 juli 1992, gebeurt deze afvoering van ambtswege zonder uitdrukkelijke beslissing van het college van burgemeester en schepenen.

Op basis van de huidige wetgeving, kan de beslissing genomen worden door de dienst Vreemdelingenzaken of iedere andere overheid die gemachtigd is om een einde te stellen aan het verblijfsrecht van vreemde onderdanen.

Bovendien kan, in bepaalde gevallen, het verlies van het recht op verblijf het gevolg zijn van het gedrag van de vreemdeling zelf. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de vreemdeling zijn recht op terugkeer niet binnen de wettelijke termijn uitoefent, en hij bijgevolg het recht op verblijf verliest door eenvoudige vaststelling.

Een afvoering van ambtswege, louter omwille van het feit dat de betrokken vreemdeling over geen geldige verblijfsdocumenten meer beschikt, is echter niet mogelijk.

- d. Een wijziging in de verblijfstoestand kan zich eveneens voordoen ingevolge een arrest van de Raad van State of een beslissing van een ander rechtscollege.
- e. In het kader van de procedure van inschrijving in het wachtregister waarin is voorzien door de wet van 24 mei 1994, worden de gemeenten verzocht na te gaan of de asielzoekers die in dat register moeten worden ingeschreven, werkelijk op hun grondgebied verblijven. De datum en het resultaat van dat onderzoek worden in het informatietype 003 ingevoerd.

- f. De burger van de Europese Unie, die bij de gemeente een verklaring van inschrijving aanvraagt, bedoeld in artikel 42, § 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt door de gemeente onmiddellijk, zonder voorafgaande woonstcontrole, ingeschreven in het wachtregister op het aangegeven adres, in afwachting van de uitvoering van de woonstcontrole.

De stand van zaken met betrekking tot de woonstcontrole wordt eveneens opgenomen in het IT 003.

Doel

De informatie "bepaling van het verblijf" vermeldt de verschillende beslissingen betreffende de bepaling van de verblijfplaats, namelijk : de datum van de beslissing en de referte ervan, die het volgende kan zijn :

- een beslissing van de Minister of zijn gemachtigde;
- een beslissing van het Schepencollege;
- een beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken;
- een beslissing van de Raad van State of een ander rechtscollege.

In voorkomend geval bevat de informatie 003 voor de in het wachtregister opgenomen personen de datum van het onderzoek van de gemeente naar de werkelijkheid van het verblijf en het positieve of negatieve resultaat van dat onderzoek.

Bestanddelen

Deze informatie bevat :

- a) in geval van een beslissing tot het bepalen van de hoofdverblijfplaats van personen die ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister of in het wachtregister (cf. a, b, c en d hierboven) :
- de datum van de beslissing en de referte van de beslissing, in het bijzonder de overheid die de beslissing heeft genomen (maximum 40 tekens voor eentalige gemeenten en 2 x 40 voor tweetalige gemeenten) :
    - * FOD Binnenlandse Zaken (de Minister of zijn gemachtigde);
    - * Schepencollege;
    - * Raad van State;
    - * Dienst Vreemdelingenzaken;
    - * Ander rechtscollege (vb. Rechtbank van eerste aanleg van LEUVEN).
- b) enkel in geval van een onderzoek, door de gemeente, naar de werkelijkheid van het verblijf van de personen die opgenomen zijn in het wachtregister (cf. punt e hierboven) :
- de datum van het onderzoek van de gemeente tot vaststelling van de verblijfplaats van een asielzoeker;
  - het resultaat van het onderzoek van de gemeente:
    - * Code 01 : de asielzoeker verblijft werkelijk op het adres vermeld in I.T. 001 en I.T. 020;
    - * Code 02 : de asielzoeker verblijft niet werkelijk op het adres vermeld in I.T. 001 en I.T. 020.

c) enkel in geval van een onderzoek, door de gemeente, naar de werkelijkheid van het verblijf van de burger van de Europese Unie, die bij de gemeente een verklaring van inschrijving aanvraagt (cf. punt f) :

- de datum van het onderzoek van de gemeente tot vaststelling van de verblijfplaats van de EU-burger;
- de stand van zaken met betrekking tot de woonstcontrole:
  - * Code 03 – Verblijfscontrole aan de gang;
  - * Code 04 – Verblijfscontrole negatief.

Opmerkingen :

- De code 03 moet worden ingevoerd na de inschrijving van de EU-burger in het wachtregister. Bij een positieve woonstcontrole en daaropvolgende inschrijving in het vreemdelingenregister, wordt de code 03 automatisch geannuleerd.
- De code 04 moet worden ingevoerd op de datum van het politieverslag dat de niet inschrijving in het vreemdelingenregister rechtvaardigt.
Het invoeren van deze code vormt geen beletsel tot het opstarten van de procedure van de afvoering van ambtswege.
- De latere invoering van bepaalde informatietypes zal een invloed hebben op de toestand die aanwezig is in het informatietype 003 (bepaling van de hoofdverblijfplaats) :
  - 1) Het invoeren van een IT 001 (gemeente van verblijf):
    - Indien een code 03 aanwezig is in het IT 003 : geen actie → de code 03 blijft aanwezig in het dossier;
    - Indien een code 04 aanwezig is in het 003 : automatische annulatie van de code 04.
  - 2) Het invoeren van een IT 005 (aangifte van aanvraag tot inschrijving), van een IT 019 (aangifte van adreswijziging) of van een IT 020 (adres van de hoofdverblijfplaats) :
    - Indien een code 03 aanwezig is in het IT 003 : geen actie → de code 03 blijft aanwezig in het dossier ;
    - Indien een code 04 aanwezig is in het IT 003 : automatische annulatie van code 04.

Structuren

In geval van bevolkingsonderzoek voor een asielzoeker :

O.C.		I.T.			D.	DATUM								CODE	
N	N	0	0	3	0	D	D	M	M	J	J	J	J		

Code 01 : positieve verificatie
Code 02 : negatieve verificatie

In geval van bevolkingsonderzoek voor een EU-burger :

O.C.		I.T.			D.	DATUM								CODE	
N	N	0	0	3	0	D	D	M	M	J	J	J	J		

Code 03 : Verblijfscontrole aan de gang
Code 04 : Verblijfscontrole negatief

In geval van een beslissing betreffende de bepaling van de hoofdverblijfplaats, of een beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken aangaande het verlies van het recht op verblijf :

a) Eentalig

O.C.		I.T.			D.	DATUM								INFORMATIE (max. 40 tekens)					
N	N	0	0	3	N	D	D	M	M	J	J	J	J						

b) Tweetalig

O.C.		I.T.			D.	DATUM								INFORMATIE					
N	N	0	0	3	N	D	D	M	M	J	J	J	J			*			

Maximum 81 tekens (rekening houdend met de asterisk *)

Toegelaten operatiecodes : 10, 11, 12, 13 en 20.

Voorbeelden : 10/003/0/20102000/01
10/003/0/25042001/Sch.coll.
10/003/0/25062002/FOD. Bin. Z. Nr. III.21/723/01.370/02*SPF.Int.

Controles

- De informatiedatum moet een reële datum zijn.
- Operatiecode 17 is niet toegelaten.
- Behalve de gewoonlijke controles moet voor het invoeren van de afgekorte structuur 003 (in geval van bevolkingsonderzoek voor de asielzoekers) wordt gecontroleerd of de betrokkene in het wachtregister is ingeschreven.

INREISVERBOD – CODE 06

Met toepassing van artikel 74/11 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, kan de Minister of zijn gemachtigde de beslissing tot verwijdering van het grondgebied van een vreemdeling laten gepaard gaan met een inreisverbod waarvan de duur afhangt in functie van de omstandigheden die eigen zijn aan elk dossier.

Deze informatie zal eveneens worden geregistreerd in het IT003 in het dossier van de betrokkene in het Rijksregister als aanvullend gegeven bij de afvoering uit de registers wegens het verlies van het recht op verblijf, en ter informatie van de andere gemeenten en gebruikers van het Rijksregister.

Hiertoe werd een specifieke structuur voorzien.

In het IT001 zal de vermelding “afvoering – verlies van het recht op verblijf” (code 99997) worden opgenomen.

Bestanddelen

- Informatiedatum: de datum van de bijwerking.
- Code: het inreisverbod wordt geregistreerd met de code 06.
- Begindatum en einddatum inreisverbod : duur van het inreisverbod.

Structuur

OC		IT			D	INFORMATIEDATUM							
1	0	0	0	3	0	D	D	M	M	J	J	J	J

	CODE		BEGINDATUM INREISVERBOD							EINDDATUM INREISVERBOD								
*	0	6	D	D	M	M	J	J	J	J	D	D	M	M	J	J	J	J

Controles

- De aanwezigheid van de asterisk na de informatiedatum vergt een code 06.
- De datums moeten reëel zijn; indien einddatum niet gekend wordt het formaat 00000000 toegelaten.
- De begindatum moet vóór de einddatum liggen, met uitzondering voor een datum in het formaat 00000000.

ONONDERBROKEN VERBLIJF – CODE 07

Naar aanleiding van een klachtdossier bij de Federale Ombudsman blijkt dat de gegevens die worden opgenomen en bewaard in het Rijksregister niet altijd de werkelijke toestand weergeven. Dit is bijvoorbeeld het geval van een vreemdeling die na een afvoering uit de registers toch zijn verblijf in België kan aantonen ten overstaan van de Dienst Vreemdelingenzaken, en op die manier zijn recht op verblijf handhaaft.

Dit ononderbroken verblijf kon in geen enkel informatietype geregistreerd worden, en leidde bijgevolg tot misstanden voor de betrokkenen: problemen bij verwerving Belgische nationaliteit op basis van verblijf in België, moeilijkheden bij uitkeringen in het kader van sociale zekerheid, enz.

Teneinde aan deze problematiek te voldoen, werd in samenspraak met de Federale Ombudsman en de Dienst Vreemdelingenzaken overeengekomen een nieuwe code toe te voegen in het IT 003 voor de bepaling van de hoofdverblijfplaats: code 07 – “ononderbroken verblijf / séjour ininterrompu / Ununterbrochener Aufenthalt”.

De informatie kan eveneens worden opgenomen indien het ononderbroken verblijf wordt erkend na een verlies van het recht op verblijf.

Structuur

OC	IT	D	INFORMATIEDATUM										
1	0	0	0	3	0	D	D	M	M	J	J	J	J

	CODE	BEGINDATUM								EINDDATUM								
*	0	7	D	D	M	M	J	J	J	J	D	D	M	M	J	J	J	J

Bestanddelen

- Informatiedatum: de datum van de beslissing waarbij het ononderbroken verblijf wordt erkend/aanvaard (beslissing DVZ, ...).
- Code: 07.
- Begindatum : datum van de afschrijving uit de registers
- Einddatum : datum van de inschrijving in de nieuwe gemeente.

Controles

Enkel reële datums worden toegelaten.

Bijkomende controles in het IT031

In een aantal gevallen wordt er voor de bijwerking van de Belgische nationaliteit (invoering code 150 -Belg- met rechtvaardigingscode) een controle uitgevoerd naar de verblijfsvoorwaarde in het IT001.

Indien niet aan dit verblijf voldaan wordt moet geverifieerd worden of de betrokkene niet in aanmerking komt op basis van een ononderbroken verblijf zoals geregistreerd in het IT003.

Deze bijkomende controle moet uitgevoerd worden voor de verwerving Belgische nationaliteit met de volgende rechtvaardigingscodes:

16 – 17 – 18 – 19 – 86 – 88 – 31 – 32 – 33 – 36 – 40 – 41 – 42 – 43 – 44.

VERMOEDELIIK OVERLEDEN – CODE 08

De gemeenten worden vanwege de Kruispuntbank Sociale Zekerheid regelmatig op de hoogte gebracht van anomalieën met betrekking tot de informatiegegevens burgerlijke stand (geboorte, huwelijk, overlijden in IT040-046).

KSZ registreert deze informatie in haar bestanden op basis van de Europese E-formulieren.

De gemeenten werken deze informatie echter alleen bij op basis van een officiële akte. De informatie in IT040-046 verdwijnt echter na drie maanden zodat geen spoor meer overblijft van dit vermoeden, waarna de gemeente opnieuw een bericht krijgt van diezelfde anomalie.

Teneinde deze administratieve werklast te verminderen wordt in het IT003 een nieuwe code voorzien: code 08 – “vermoedelijk overleden (cf. IT046)” / “présumé décédé (cf. TI046) / Vermutlich verstorben (siehe IT046)”.

Structuur

OC		IT			D	INFORMATIEDATUM							
1	0	0	0	3	0	D	D	M	M	J	J	J	J

	CODE		BEGINDATUM							EINDDATUM								
*	0	8	D	D	M	M	J	J	J	J	D	D	M	M	J	J	J	J

Controles

- Bijwerkingen enkel mogelijk door de diensten van het Rijksregister.
- Begindatum = de vermoedelijke datum van overlijden; de datum moet reëel zijn.
- Einddatum altijd in het formaat 00000000.

VOORSTEL AFVOERING VAN AMBTSWEGE – CODE 09

Alvorens de gemeente kan overgaan tot een effectieve afvoering van ambtswege bij collegebeslissing moeten een aantal procedures gevolgd worden die over een ruim tijdvak kunnen lopen.

De gemeente maakt van het opstarten van een dergelijke procedure veelal melding in de vrije commentaarzone van het IT019.

Een probleem doet zich voor wanneer de betrokken persoon zich in de tussentijd aanmeldt in een andere gemeente voor een aangifte van adreswijziging; de informatie van het nieuwe adres wordt opgenomen in het IT019, waarbij de vermelding van de procedure van de afvoering wordt overschreven.

Teneinde de vermelding van de procedure van afvoering van ambtswege te bewaren, en de informatie transparant en éénvormig te maken voor alle gebruikers van het Rijksregister werd een nieuwe code aangemaakt: code 09 – “voorstel afvoering van ambtswege / proposition radiation d’office / Vorschlag Streichung von Amts wegen”.

Het opstarten van deze procedure is voor alle gemeenten een belangrijk gegeven.

Met het oog op de eenvormigheid moet bij het opstarten van de procedure tot afvoering van ambtswege onmiddellijk de code 9 opgenomen worden in het IT003.

De informatie moet gesupprimeerd worden (OC12) wanneer er geen betwisting meer is omtrent de hoofdverblijfplaats: afvoering van ambtswege, inschrijving al dan niet aan hetzelfde adres, ...

Structuur

O.C.		I.T.			D.	INFORMATIEDATUM								CODE	
N	N	0	0	3	0	D	D	M	M	J	J	J	J	0	9

Informatiedatum = de datum waarop de procedure wordt opgestart.

PROCEDURE VAN AMBTSHALVE INSCHRIJVING – CODE 10/11

In het IT003 met betrekking tot de bepaling van de hoofdverblijfplaats worden twee nieuwe codes voorzien voor de registratie van het voorstel tot ambtshalve inschrijving (code 10) en de beslissing ter zake (code 11).

De wijziging komt voort uit de noodzaak om deze twee stappen in de procedure van de ambtshalve inschrijving door het college van burgemeester en schepenen of het gemeentecollege vast te leggen.

Het doel is ook om betrouwbare statistieken te verkrijgen over ambtshalve inschrijvingen, zowel op gemeentelijk als op nationaal niveau, vergelijkbaar met wat er bestaat voor de afvoeringen van ambtswege.

De creatie van een code “Voorstel tot ambtshalve inschrijving” zal gemeenten bovendien in staat stellen hun bevolkingsregisters en de lopende onderzoeken van woonstvaststelling beter te beheren (bijvoorbeeld indien twee gemeenten betrokken zijn).

* * *

Door de creatie van deze twee nieuwe codes wordt het formaat van de bijwerkingsstructuur aangepast: de codes die voorheen in 1 cijfer werden ingevoerd, moeten voortaan in 2 cijfers worden ingevoerd.

Een niet beheergemeente zal de codes betreffende de procedure van ambtshalve inschrijving kunnen bijwerken na invoering van een IT005 – IT019 in het/de betrokken dossier(s).

Omschrijving van de nieuwe codes

Id	F	N	D
10	Proposition d'inscription d'office	Voorstel tot ambtshalve inschrijving	Vorschlag zur Eintragung von Amts wegen
11	Décision du Collège communal, inscription d'office	Beslissing van het gemeentecollege, ambtshalve inschrijving	Beschluss des Gemeindegremiums, Eintragung von Amts wegen

Structuur

O.C.	I.T.	D.	Informatiedatum								Code				
1	0	0	0	3	0	D	D	M	M	J	J	J	J		

Controle

De aanwezigheid van een code 10 “Voorstel tot ambtshalve inschrijving” wordt niet gecontroleerd bij de bijwerking van een informatie met code 11 “Beslissing van het gemeentecollege, ambtshalve inschrijving”.